

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci žalobce **Z. K., nar. x**, bytem x, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 05. 2014, č. j. x,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou dne 11. 07. 2014 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 05. 2014, č. j. x (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 07. 02. 2014, č. j. x (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná pro nesplnění podmínky § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobce ze dne 18. 11. 2013 o přiznání invalidního důchodu z důvodu nedostatečné doby pojištění ke dni vzniku invalidity žalobce (14. 10. 2013).

Žalobce namítl, že v řízení před správními orgány nebyl zjištěn jeho skutečný zdravotní stav, konkrétně nebyl správně stanoven den vzniku invalidity, neboť zdravotní obtíže, pro něž byl uznán invalidním, byly u něj konstatovány již v roce 2001. Žalobce má jen

základní vzdělání, celý život pracoval v dělnických profesích a rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo stanoveno těžké funkční postižení chronickou obstrukční plicní nemocí (dále jen „CHOPN“) podle položky 1c, oddílu B, kapitoly X přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), s mírou poklesu pracovní schopnosti o 70 %. CHOPN byla přitom žalobci diagnostikována již dne 10. 10. 2001 MUDr. H. J. (a posléze i při dalších devíti vyšetřeních v letech 2007, 2008 a 2012) a závažné zdravotní problémy konstatovala MUDr. M. B. dokonce již dne 10. 04. 2001 (a posléze i CHOPN při pěti vyšetřeních v letech 2009-2011). Z obsahu správního spisu podle žalobce též plyne, že v návaznosti na své zdravotní obtíže byl nucen ukončit svou výdělečnou činnost již před rokem 2003. Při stanovení správného data vzniku invalidity by s ohledem na údaje v osobním listu důchodového pojištění žalobci nárok na invalidní důchod vznikl.

Den vzniku invalidity žalobce byl stanoven pouze na základě propouštěcí zprávy z hospitalizace ve dnech 09. až 14. 10. 2013 na oddělení tuberkulózy a respiračních nemocí Oblastní nemocnice Mladá Boleslav a.s. (dále jen „plicní oddělení“). Žalobce byl sice k jednání posudkového lékaře přizván, avšak při jednání v trvání pouhých 5 minut mu nebyl prakticky dán prostor pro jakékoliv vyjádření, nebyl ani podle § 4 odst. 2 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) poučen o nutnosti uvést veškeré skutečnosti a navrhnout relevantní důkazy, tj. výslovně vyzván (jak s ohledem na základní vzdělání žalobce bylo nezbytné) k doložení potřebné dokumentace, a následně v posudku pro námitkové řízení se mu vytýká, že žádné nové lékařské nálezy nedoložil. Žalobce při jednání nebyl v dobrém zdravotním stavu, výslovně žádal, aby se jej mohla účastnit jeho dcera, která mu pomáhá s veškerou administrativou a které byl připraven na místě udělit plnou moc, to mu však bylo bez dalšího zamítnuto a bylo tak porušeno jeho právo na zastoupení zmocněncem. Žalobci tím bylo v rozporu se základními zásadami správního práva zabráněno v tom, aby doložil existenci závažných zdravotních postižení před rokem 2013 a k lékařské dokumentaci dokladující vznik invalidity před rokem 2013 tak nebylo přihlédnuto.

Jako důkaz žalobce navrhl svědecký výslech a výslech jeho osoby a dále lékařské zprávy z vyšetření v letech 2001 až 2011.

Žalovaná ponechala rozhodnutí ve věci samé na výsledcích dokazování a na úvaze soudu, přičemž navrhla provedení důkazu posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 589/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 64/2014 Sb. (dále jen „organizační zákon“).

V průběhu jednání žalobce připustil, že nebyl v letech 2003 až 2013 zaměstnán, měl však za to, že k invaliditě došlo dříve než v roce 2013. Jako důkaz předložil celkem pět lékařských zpráv z roku 2015, které soud nechal vyhodnotit znalcem. Jinak účastníci setrvali na dosavadních procesních návrzích.

Soud ze správního spisu zjistil, že dne 18. 11. 2013 byla se žalobcem na Okresní správě sociálního zabezpečení Mladá Boleslav (dále jen „OSSZ“) sepsána žádost o přiznání invalidního důchodu ode dne vzniku nároku, v níž uvedl, že od 01. 07. 2001 do data podání žádosti nepracoval, ani nebyl hlášen na úřadu práce, ve zbytku odsouhlasil evidenci pojištění a náhradních dob vedenou žalovanou. Téhož dne mu OSSZ adresovala písemné poučení o tom, že ve věci bude vypracován lékařský posudek, a výslovně v něm byl upozorněn slovy:

„Máte-li u sebe podklady, zejména lékařské nálezy, které považujete za potřebné k posouzení Vašeho zdravotního stavu, a které nemá k dispozici Váš ošetřující praktický lékař, případně považujete-li za potřebné sdělit oddělení LPS na OSSZ jiné skutečnosti k posouzení Vašeho zdravotního stavu, prosíme o jejich dodání nebo sdělení...“. Ošetřující lékař na příslušném formuláři popsal aktuální zdravotní stav žalobce a přiložil lékařské zprávy z roku 2013. Posudková lékařka OSSZ MUDr. V. P. v posudku ze dne 08. 01. 2014 na základě jednání, jež se žalobce osobně zúčastnil, a lékařských zpráv z roku 2013 předložených ošetřujícím lékařem dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobce trvale poklesla o 70 % v důsledku CHOPN 3/C s fenotypem častých exacerbací (60 % dále navýšených podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 procentních bodů pro další zdravotní postižení – onemocnění jícnu a žaludku), přičemž vznik invalidity stanovila k datu propuštění z poslední hospitalizace na plicním oddělení dnem 14. 10. 2013. Na základě tohoto posudku a na základě osobního listu důchodového pojištění, z nějž vyplynulo, že žalobce v období od 14. 10. 1993 do dne vzniku invalidity získal dobu pojištění 2.592 dnů (tj. 7 let a 37 dnů), přičemž po 30. 06. 2001 žádné doby pojištění nezískal, žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí ze dne 07. 02. 2014, jímž žádost žalobce zamítla proto, že nezískal potřebnou dobu pojištění ve smyslu § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.

Žalobce se bránil námitkami, v nichž poukazoval na to, že byl špatně stanoven vznik invalidity, neboť ta měla vzniknout v roce 2008. Žalobce odkázal na zdravotní dokumentaci vedenou u jeho ošetřujícího lékaře. Dne 19. 03. 2014 proběhlo za přítomnosti žalobce jednání před posudkovou lékařkou žalované, MUDr. M. P., v jehož závěru byl žalobci předán lékařský posudek zpracovaný pro účely námitkového řízení. V něm posudková lékařka uzavřela s odkazem na to, že žalobce k námitce nepředkládá žádné nové lékařské zprávy, shodně jako posudková lékařka OSSZ, že žalobce je invalidní od 14. 10. 2013. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 15. 05. 2014, jež žalobce převzal dne 19. 05. 2014, námitky zamítla a v odůvodnění konstatovala, že závažná zdravotní postižení žalobce před rokem 2013 nejsou doložena objektivními nálezy ani anamnestickými údaji v nálezů praktického lékaře.

Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud s ohledem na argumentaci žalobce doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV ze dne 09. 03. 2015, která po osobním vyšetření žalobce a seznámení se s lékařskými zprávami, na něž žaloba odkazuje, s odkazem na zprávy z let 2007, 2008, 2010, 2014 a 2015 a na průběžné záznamy praktického lékaře z období 21. 11. 2003 – 14. 02. 2008, z nichž podle komise nic nenasvědčuje těžké CHOPN, uzavřela, že zdravotní stav žalobce v roce 2008 nebyl takový, aby zakládal vznik invalidity v jakémkoliv stupni. Zdravotní stav v roce 2008 neodpovídal kritériím daným tehdejšími právními předpisy a pokles pracovní schopnosti nedosahoval potřebných 33 %, neboť by byl hodnocen podle písm. a) položky 5 oddílu B kapitoly VIII přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění vyhlášky č. 328/2007 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“) jako lehká obstrukční porucha s poklesem pracovní schopnosti o 10-20 %. Posudková komise připomněla, že akutní zhoršení zdravotního stavu se podle platných právních norem neposuzuje, neboť u něj je předpoklad zlepšení. Pro stabilizaci zdravotního stavu hovoří lékařské nálezy. Jako datum vzniku invalidity stanovila taktéž den 14. 10. 2013.

Soud dále doplnil dokazování znaleckým posudkem soudního znalce MUDr. J. Š. ze dne 12. 05. 2016, který se nicméně ztotožnil se závěry předchozích posudkových lékařů. Výslovně se navíc zabýval i lékařskými zprávami z roku 2001 a 2009. Znalec s odkazem na lékařskou dokumentaci uvedl, že ze zpráv MUDr. J. a MUDr. B. lze vysledovat, že se zdravotní stav žalobce s postupem let a opakovanými záchvaty postupně zhoršoval, je patrné postupné zhoršování CHOPN, nicméně ještě dle spirometrie ze dne 07. 10. 2009 byl vysloven závěr o lehké obstrukční ventilační poruše, CHOPN II. stupně. Tento stupeň postižení však nezakládal vznik plné ani částečné invalidity. Před rokem 2013 podle znalce nejsou u žalobce doložena žádná závažná postižení. Teprve na základě dalšího postupného zhoršování zdravotního stavu žalobce po roce 2010 bylo možné na základě nálezu z poslední hospitalizace v říjnu 2013 konstatovat, že se jedná o CHOPN III. stupně s častými záchvaty a chronickou léčbou, která odůvodňuje závěr o invaliditě žalobce.

S ohledem na uvedené závěry, na nichž se shodli všichni posudkoví lékaři včetně soudem ustanoveného znalce, tedy soud i s přihlédnutím k tomu, že znalec nepominul žádnou z lékařských zpráv, na něž žalobce poukazuje, musí konstatovat, že klíčový žalobní bod, podle nějž nebyl správním orgánem správně posouzen jeho zdravotní stav přede dnem 14. 10. 2013, není důvodný. Soud v tomto směru neshledal ve znaleckém posudku žádné zjevné vady, posudek je přesvědčivý, logický a vychází z úplných podkladů. Lze tedy jen parafrázovat, že diagnostikovaná CHOPN v lékařských zprávách z let 2007 – 2009 nedosahovala takové závažnosti, která by umožňovala přiznání invalidity podle tehdy účinné prováděcí vyhlášky, naopak lékařská dokumentace ukazuje, že některé alarmující výsledky spirometrických vyšetření souvisely s dočasnými záchvatovitými stavy, které však odezněly, a CHOPN ve své stabilizované podobě měla v dané době spíše lehčí charakter.

Pokud pak žalobce uplatňuje procesní námitky, kdy brojí proti tomu, že mu nebylo umožněno u jednání posudkové komise mít obecného zmocněnce a v důsledku nedostatečného poučení mu bylo zabráněno včas předložit relevantní zdravotní dokumentaci, zde soud musí konstatovat, že i kdyby tomu tak bylo, žalobce nebyl připraven o možnost takové lékařské zprávy uplatnit později a využít pomoci obecné zmocněnkyně kdykoliv po inkriminovaném jednání posudkové komise. Pokud by žalobce uplatnil lékařské zprávy po tomto jednání, žalovaná by byla povinna zajistit zpracování doplňujícího posudku. Žalobce však takové doklady v průběhu správního řízení nepředložil a předložil je až spolu se žalobou. I přesto soud tyto listiny nepřesl a nechal je vyhodnotit posudkovou komisí MPSV a posléze ještě soudním znalcem. Za těchto okolností nemohly namítané procesní vady vést k újmě na právech žalobce, neboť v konečném důsledku měl možnost uplatnit veškeré lékařské zprávy, jež měl k dispozici, a mohl také využít práva zastoupení. Ani tento žalobní bod tedy není důvodný. S ohledem na uvedené posouzení bylo přitom nadbytečné provádět výslech žalobce a svědkyně M. K. (patrně jeho dcery).

S ohledem na uvedené tedy soud pro nedůvodnost žalobních bodů žalobu jako celek podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly. Případné náklady by však tak jako tak nebyly ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. nahraditelné. Náklady státu (znalečné) pak žalované nelze podle § 60 odst. 4 s. ř. s. uložit k náhradě, neboť je jako organizační složka státu podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů osvobozena od soudních poplatků.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 07. září 2016

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce

Za správnost:
Božena Kouřimová